

aker, pokud se týkala Anglie. Má vyličiti jednu z nejdůležitějších složek našeho zahraničního odboje: publicistickou propagandu. Pozvolné získávání anglického tisku pro naši myšlenku je jediným theme-tem pěti kapitol Noskovy knihy. Podává se pečlivá reprodukce všeho, co se v Anglii za války o nás napsalo a veřejně povědělo. Některé partie se tak stávají souvislou sbírkou výstřížků z anglických žurnálů. A právě v tomto pilném shromáždění novinářského materiálu, k němuž měl autor, působící za války v londýnské tiskové kanceláři, nejlepší přístup, je hlavní význam knihy. Pozornost se věnuje především — a právem — projevům Masarykovým v anglickém tisku; místy se z nich překládají celé dlouhé pasáže. A nemůžeme říci, že by Noskova kniha při svém chudém programu neměla snad dramatické živosti. Právě naopak. Těžiště práce je totiž v detailním zachycení diskuse, provedené v anglickém tisku o osudu Rakouska. »Rozbití Rakousko« bylo heslo, vržené do anglické a světové veřejnosti. A bylo velmi těžkým úkolem, dobýtí tomuto heslu všeobecného uznání. Pět kapitol, z nichž každá zahrnuje jedno období tohoto odboje, odpovídá přesně pětidílnému rozvržení dramatu: nálada angl. tisku při vypuknutí války, naprostý nezájem na osudu rakouských národů a spíše obavy před rozkladem staré monarchie; příchod revolučního hesla »rozbijte Rakousko«; diskuse, rozvířená o tom v tisku, kritická doba odboje v roce 1917 až do dubna 1918; získání všestranných sympathií a na konec — na místo katastrofy v dramate — vítězství. — Mimoděk se bohužel stává Noskovo líčení osvobozovacího boje poněkud jednostranným. Celý boj se počíná jevit jako řada akademických soubojů perem. Úzké vymezení látky však autorovi nedovolovalo více. — Mohli-li bychom vyslovit nějaké přání, bylo by to připojení jmenného a věcného rejstříku, anebo alespoň podrobnějšího a přehlednějšího obsahu. —ček.

Václav Vojtíšek: Praha. Z moderního rozvoje města. Výňatek z almanachu »Sedesát let československé samosprávy«, vydala akc. spol. »Orbis« v Praze, 1926, 4°, 30 stran, cena není označena. — Práce tato pojednává o vývoji hlavního města Prahy jak po stránce vnější, tak i po stránce vnitřní; všimá si tedy vývoje plošné rozlohy, výstavby, architektiky, dopravních prostředků, atd., stejně jako pak pojednává o vývoji hospodářském, národním, kulturním a uměleckém. V knize je také zmínka o některých úkolech Velké Prahy, které nutno nezbytně provést. Celá kniha je doplněna obrázky některých významných budov pražských, náčrty projektů připravovaných staveb a grafickými tabulkami o některých periodických jevech (úmrtí, nemocnost, atd.)
Dr. Jindřich.

Junius: Pařížská komuna 1871. V Praze 1926. Komun. knihk. Str. 56. 3 Kč. — Kniha vyličuje stručně všechno, co předcházelo období komuny a působilo na vývoj dělnického hnutí ve Francii a hlavně v Paříži. Líčí pozvolný přechod Paříže k období komuny, ustavení a intenzivní činnost její, nedostatek správné taktiky a účinnosti, který způsobí krvavý pád komuny a tím i konec prvního uvědomělého pokusu o proletářskou revoluci. Upozorňuje na chyby komuny v třídním boji, aby vyvarovala proletariát v budoucnosti před podobnými a ukázala, jak je možno se z nich učiti. Knížka je korekturou mylných, ale běžných názorů o pařížské komuně.
Radim Koloušek.

Prof. Dr. Franz Bloch: Das Schulwesen der Tschechoslowakei. 2. díl: **Die Fachschulen.** Vyšlo jako 35. svazek Stieplovy »Gesetz-Sammlung des Tschechoslowakischen Staates«. Liberec 1926. Cena 100 Kč, str. 1112. — Je to druhý díl sbírky, jejíž první část tvořil soubor »Die Mittelschulen 1923«. Pod »Fachschulen« jest, jak praví podtitul, rozuměti: vyšší průmyslové školy a učiliště pro textilní průmysl, umělecko-průmyslové školy, průmyslové školy odborné, mistrovské školy, obchodní školy a akademie, učiliště zemědělská a lesnická, odborné školy pro ženská povolání, hospodyňské školy, průmyslové a obchodní školy pokračovací (pro učedníky), zemědělské školy odborné (zimní školy), zemědělské lidovýmiškoly (pokračovací kursy). Jak už zde viděti, je pojem »odborné školy« značně rozšířen.

čímž stoupá jen značně praktičnost díla. Podobná publikace byla tím potřebnější, poněvadž od doby posledních informačních studií a sbírek v tomto oboru (Heinrich Redl: Die Verwaltung des gewerblichen Schulwesens in Oesterreich I., II., Vídeň 1907/8 a »Die gewerblichen Fortbildungsschulen in Oesterreich«. Vídeň 1910) jednak vznikla celá řada nových druhů škol, jednak bylo vydáno — zvláště od převratu — takové množství zákonů, nařízení, výnosů a j., že odborník ztrácel mnoho času sbíráním jich. Kniha je dobrým přehledem po našem odborném školství a mnohá z jejích dílčích částí obsahuje prvý překlad toho kterého českého textu do němčiny. Tato obsažná sbírka může sloužiti nejen jako studijní pomůcka odborníkovi, nýbrž k informaci též kruhům obchodním, průmyslovým a zemědělským. Obsahuje materiál do konce dubna 1926 v lexikálním seřazení; na konci je připojen obsažný rejstřík. Gustav Zvěřina.

Příručka všeobecného vzdělání. Pro občanskou a vojenskou výchovu upravili št. kpt. Fr. Kučera a Dr. R. Tschorn. Díl II., část první, Praha 1926. Vydal Čsl. vědecký ústav vojenský. Stran 290. 8°. — Druhý díl příručky, věnovaný politické a kulturní minulosti čsl. lidu, vychází několik let po prvém, který byl určen výchově mravní a občanské. A máme-li již pronést své mínění o něm: zcela bez ukřivdění lze se tvářiti skepticky k výchovnému poslání tohoto druhého dílu mezi těmi, pro něž je »Příručka« především zamýšlena: v řadách vojska a v širokých vrstvách lidových. Podnik vyrůstá druhým dílem v jakousi encyklopedii čsl. vlastivědy a ukazuje se nejen založeným v dostatečně šíři, nýbrž proniká mnohdy do hlubin vědění naprosto ne všeobecného. Ukazují to i jména přispívatelů, většinou učitelů universitních, ukazuje to i důsledné uvádění literatury příslušného předmětu na konci článků, ale především je tu svědectví jednotlivých pojednání samých. —ček.

Sbírka vzorců k nespornému, konkursnímu a vyrovnávacímu řízení. Upravil Antonín Hartmann. Vydalo ministerstvo spravedlnosti. V Praze 1927. Nákladem Československého Kompasů na Smíchově. Str. 476. Cena váz. Kč 120. — Před rokem vyšla sbírka pro civilní řízení soudní vydaná výnosem ministerstva spravedlnosti pro soudy, nyní pak vychází péčí sekčního šéfa ministerstva spravedlnosti jaksi pokračování a doplnění její vydáním souborných vzorců k nespornému řízení, konkursnímu a vyrovnávacímu řádu. Sbírká tato byla upravena podle sbírky Dra Fr. v. Némethy, doplněna však byla dále vzorci z věstníku ministerstva spravedlnosti, a opatřena doplňky a vysvětlivkami podle změn mezi tím nastalých. Jest v prvé řadě určena pro soudy, pro něž také jednotlivé vzorce budou tištěny k úřední potřebě, čímž se usnadňuje vnitřní chod soudcovy úřadování, když pro často se opakující případy bude míti formulář, jenž vyplní pouze jménem stran, po případě jej upraví podle své potřeby. Formuláře ty však budou vítány také advokáty a notáři a to jednak proto, že poznají tím, jak soud úřaduje uvnitř, i proto, že žádost stran jest v podání formulovati tak, aby byla co nejdříve a nejsnáze vyřízena, aby pak soud mohl do svého rozhodnutí převzítí správně formulovanou žádost strany. Sbírká obsahuje, jak nadpis již uvádí, příklady z řízení nesporného, jako: pojednání pozůstalosti, poručenství a opatrovnictví, vzorce při řízení o zbavení svéprávnosti, dále vzorce při vedení jmění poručenců a opatrovanců (čísla 122 až 172, zvláště neoznačená), řízení o věcech manželských, při umoření listin a různé jiné vzorce. Dále následují vzorce při vyřizování věci firemních, vzorce řízení konkursního a vyrovnávacího. První díl této publikace setkal se se zaslouženým úspěchem. Nepochybujeme, že i tentokráte tomu tak bude. dnk.

Dr. F. Pelikán a Dr. B. Dratvová. Logika. — Praha. »Sfinx«. 1926. »Škola vševědná« sv. 7., for. malý 8°, str. 256. — V nové sbírce, redigované univ. prof. Dr. Kádnerem, vyšla minulého roku přehledná logika. Je možno na ni upozorniti jako na pomůcku psanou formou přístupnou, jež se vždy jistě osvědčí v rukách právníků. Je to dobrý rovněž příspěvek do této sbírky, která se má státi postupně českou,